

KILPAILUMANIPULAATIO URHEILUSSA

LUOTETTAVASTI, OIKEUDENMUKAISESTI JA YHDESSÄ

Yhteistyössä urheilutoimijoiden kanssa taataan kaikille yhdenvertainen oikeus eettisesti kestävään urheiluun. Toiminnan tarkoituksena on puhtaan urheilun, turvallisuuden ja reilun pelin puolustaminen, urheilun maineen parantaminen, urheilutoimijoiden suojelu, urheilun eettisen pohjan vahvistaminen sekä urheilun oikeudenmukaisuuden ja rehellisyyden takaaminen.

SUEK
Reilusti paras

Suomalaisen urheilun eettinen toiminta on kansallinen ja kansainvälinen esimerkki reilusta pelistä.

PUHDAS URHEILU

Dopingtestaus,
tutkinta, tulosten käsittely
ja neuvonta

URHEILUN EETTISYYDEN VAHVISTAMINEN

Tutkimustiedon
tuottaminen, jakaminen
ja keskustelu urheilun
eettisistä asioista

KILPAILUMANIPULAATION TORJUNTA

Kansallinen toimintasuunnitelma,
tutkinta-apu, keskitetty tutkinta ja
sanktiointi, urheilupetoslainsäädäntö,
kansainvälinen yhteistyö
ja tiedonvaihto

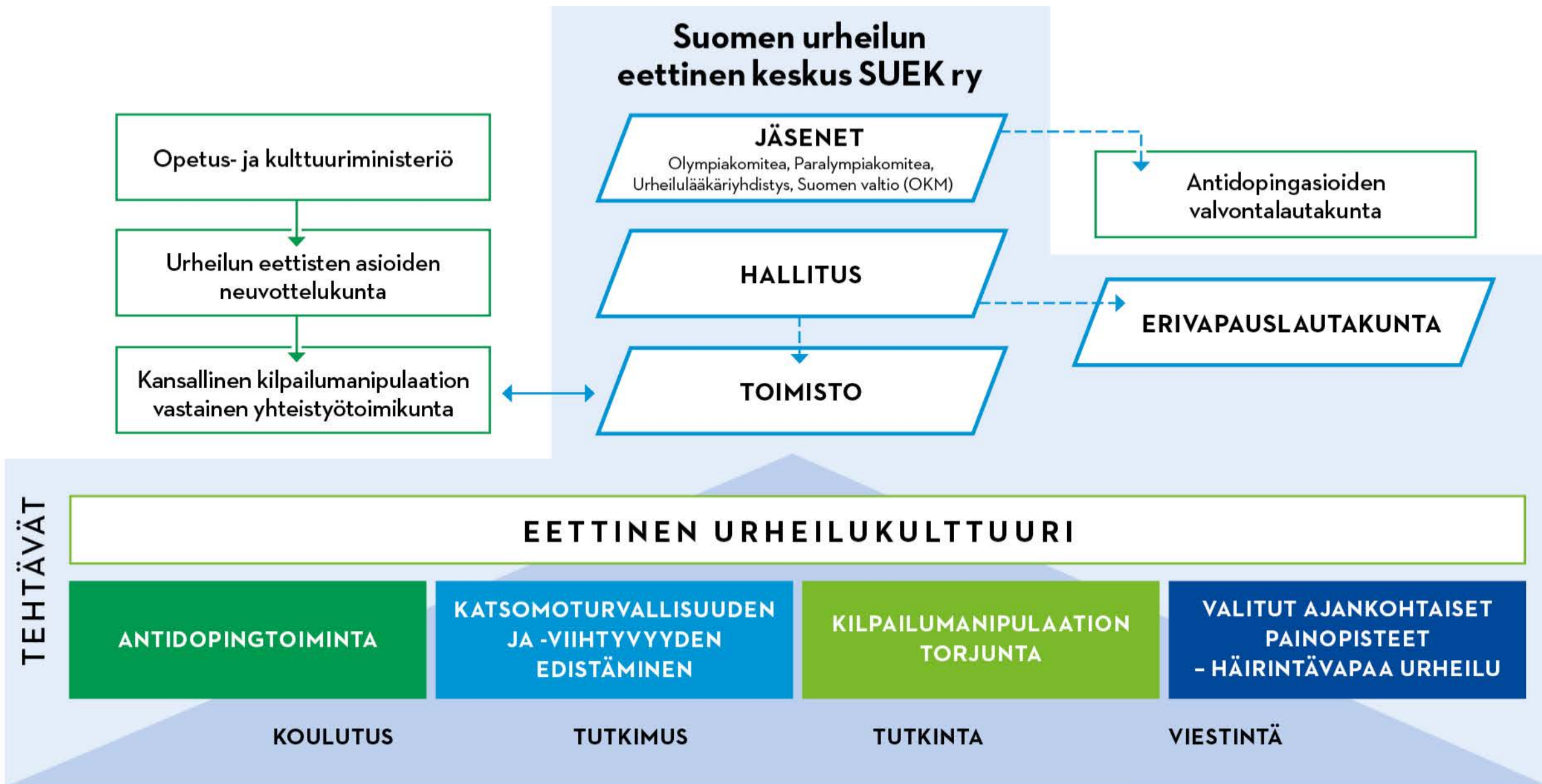

TURVALLISET JA VIIHTYISÄT URHEILUKATSOMOT

Kansallinen koordinaatio
ja urheilun yhteinen
porttikieltojärjestelmä

KOULUTUS – TUTKIMUS – TUTKINTA – VAIKUTTAMINEN – VIESTINTÄ

Urheilun eettisten asioiden hallinnointi Suomessa

Mitä kilpailumanipulaatio tarkoittaa?

Kilpailumanipulaatio

”Tarkoituksellista järjestelyä, toimenpidettä tai laiminlyöntiä, jolla pyritään vaikuttamaan urheilukilpailun lopputulokseen tai kulkuun poistamalla osittain tai kokonaan urheilukilpailun luonteeseen kuuluvaa ennakoimattomuutta siten, että sillä saavutetaan kohtuutonta etua itselle tai muille.”

(Euroopan neuvosto 2014)

Käsitteet

- Urheilukilpailujen manipulaatio
- **Kilpailumanipulaatio**
- Ottelumanipulaatio
- Tulosmanipulaatio
- Match-fixing
- Sopupelaaminen

Kilpailumanipulaation yleisyys

- Vaikea arvioida tarkasti, sillä suurin osa rikollisuudesta on piilorikollisuutta
- Esiin nousevat tapaukset eivät kerro koko totuutta ilmiön laajuudesta
- Kilpailumanipulaatiota on vaikeaa havaita tai todistaa luotettavasti

”Ennen pelatessani lentopalloa, näin paljon epäreilua peliä tulosten eteen. En halua edes tietää, kuinka usein tulokset puljataan. Siitä tulee paha mieli. Ei kyse ole vain tuloksista vaan siitä, että jokainen pystyisi antamaan parhaansa ja paras voittaisi. Fanit voisivat aidosti kannattaa omiaan, eikä kenenkään täytyisi käyttää energiaa sen miettimiseen, kuka tai kuinka paljon rahaa on tuloksen takana.

Kun pelasin Azerbaidzhanissa lentopalloa, peli ei ollut reiluinta mahdollista. Tuomareita lahjottiin ja tulokset yritettiin ostaa tai ostettiin rahalla. Se turhautti ja vei aidon ilon urheilemisesta. Mielessä kävi, miksi yritän pelata voitosta, jos se ei kuitenkaan tulisi tapahtumaan.”

Riikka Lehtonen, beach volleyn pelaaja

Kuva: Tuuli Metsäkoivu

Suomen tunnetuimpia tapauksia

- Pesäpallon sopupelivyyhti 1990-luvun lopussa
- Jalkapallon parissa tapahtuneet manipulaatiotapaukset, joista tunnetuimpana Veikkausliigan ja Ykkösen manipuloinnit vuosina 2008–2011

"Toinen kavereista on tunnustanut"

Viesti sopuapena tuli ilmi poliisin tutkinnassa

Sopupeleista tuomiot 34 ihmiselle

URHEILU Turun Sanomat 13.12.2005 3:05 0

Oy tutkii kolmea ottelua

Länsi-Savo / Arkko 2018

Krp: Suomen futislahjonta alkoi jo 2008 - yli 30 ottelua

Jalkapallon sopupelien järjestelijälle ehdotonta
vankeutta

Yhdeksän Rovaniemen Palloseuran entistä jalkapalloilijaa saa syytteen
lahjuksen ottamisesta elinkeinotoiminnassa.

IS – STT / 20.5.2011

IS – STT /
20.5.2011

MTV / 19.7.2011

(KUVA: ANTTI AIMO-KOIVISTO)

Julkaistu: 20.5.2011 12:34, Päivitetty: 20.5.2011 16:11

Kilpailumanipulaation haitat

- Vaikuttaa suoraan urheilun perusarvoihin, kuten ennakoimattomuuteen ja yllätyksellisyyteen
- Konkreettisia seurauksia:
 - Lajien sisäiset sanktiot
 - Rikosoikeudelliset seuraamukset
 - Mainneiden menetykset
 - Taloudelliset seuraukset, kuten sponsorisopimusten päättyminen sekä mainos- ja lipputulojen menetykset

**Onko lajissasi
kilpailumanipulaatiota?**

Kilpailumanipulaation muodot

Kilpailumanipulaatiota vai ei?

Tallimääräykset

Joukkuetaktiikka

Ennalta sovittu tulos tai tapahtuma

Tuomarointi arvostelulajeissa

Vammaluokitukset

VILPILLISTÄ VAIKUTTAMISTA TULOKSEEN

Uhka urheilun uskottavuudelle

MOTIIVIT

Vedonlyönti, kilpailumenestys,
rahanpesu

Keskeinen tekijä usein raha

MITEN JA KUKA

Tarkoitukselliset virheet, tuomarien
tarkoitukselliset ratkaisut, painostus
manipulointiin

- Yksittäinen pelaaja tai urheilija
- Taustahenkilö, esim. valmentaja
- Erotuomari
- Kuka vain, joka voi vaikuttaa kilpailun tai tapahtuman kulkuun.

Kilpailumanipulaatio voidaan jakaa **urheilu- ja vedonlyöntiperustaiseen**
manipulaatioon

Urheiluperustainen manipulaatio

Tavoitteena urheilullisen edun saavuttaminen, esimerkiksi:

- Tietyn merkityksellisen ottelun voittaminen
- Sarjapaikan säilyttäminen tai nouseminen ylempiin sarjoihin
- Asetelmien parantaminen tulevaisuudessa

Ilta-Sanomat 18.12.2011

Foppa paljastaa: Ruotsi hävisi tahallaan olympialaisissa

Peter Forsberg myöntää Ruotsin hävinneen tahallaan matkalla olympiakultaan Torinon olympialaisissa vuonna 2006.

Peter Forsberg voitti olympiakultaa Torinossa. KUVA: VESA KOIVUNEN

Vesa Laakso
18.12.2011 14:28

Julkaistu 28.2.2018 16:01 Muokattu 28.2.2018 16:14

Sopupeli ravistelee salibandyn divaria – Päävalmentajat sopivat lopputuloksesta kesken ottelun, liitto rankaisi kilpailukiellolla

Matias Lövberg

Kaksi divarivalmentajaa tuomittiin kilpailukielloon. Arkistokuva.

(Etelä-Saimaa / Nyman 28.2.2018)

[Tapaus Yle Areenassa](#)

Salibandyn erikoinen sopupelisaaga sai jatkoa – tuntuja rangaistuksia lievennettiin, dramaattinen vaikutus sarjatilanteeseen

Päätöksellä on merkittävä vaikutus myös Divarin sarjatilanteeseen. O2-Jyväskylä nousee pois karsijan paikalta, joten EräViikingit Akatemia joutuu nyt karsintoihin.

■ salibandy 20.3.2018 klo 11.22 | päivitetty 20.3.2018 klo 16.19

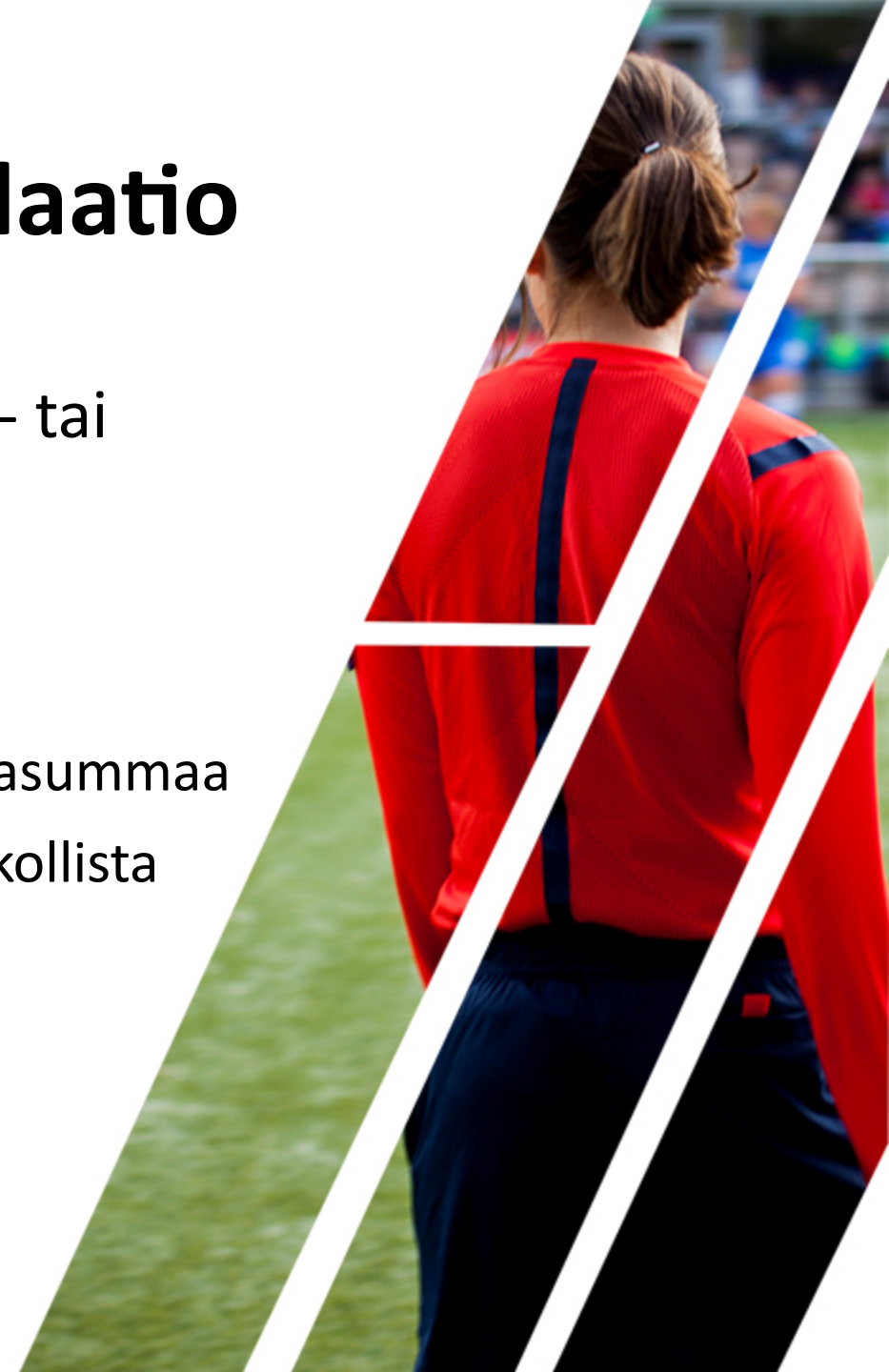
(Yle / Saarinen 2018)

Vedonlyöntiperustainen manipulaatio

Tavoitteena saavuttaa taloudellista hyötyä ottelu- tai kilpailutapahtumiin vaikuttamalla.

Taloudellinen hyöty voi olla suoraa tai epäsuoraa:

- **Suora hyöty** tarkoittaa vedonlyönnillä saavutettua rahasummaa
- **Epäsuora hyöty** tarkoittaa rahanpesulla saavutettua rikollista hyötyä

Vedonlyöntiperustainen manipulaatio voi toteutua useilla eri tavoilla, esimerkiksi:

- Pisteiden kaunistelu (point shaving)
- Tilannemanipulaatio (spot-fixing)
- Pelaajasolutukset
- Haamuottelut (ghost games)

Arvioiden mukaan vedonlyöntiperustainen manipulaatio on noin puolitoista kertaa yleisempää kuin urheiluperustainen.

HOME » SPORT » FOOTBALL » INTERNATIONAL

Fifa haunted by new gambling phenomenon: 'ghost games'

Investigators are examining what could be a new front in gambling-related corruption, the phenomenon of "ghost games" in which gamblers are duped into betting on games that do not actually take place.

International
Sport » Football »
Also »
All News »

NEWS / SPORT

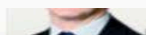
Exclusive: Top international cricketers involved in spot-fixing

England, Australia and Pakistan cricketers in widespread spot-fixing, Al Jazeera investigates

by David Harrison

21 Oct 2018

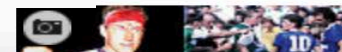

Follow

FBI: San Diego point-shaving scandal netted 'more than \$120,000'

By Rob Dauster | May 22, 2013, 11:52 AM EDT

most
ulous things
n ever said

Sisäpiiritiedon jakaminen

Kilpailutapahtumaan liittyvää tietoa, jota henkilöllä on hallussaan hänen lajiin tai kilpailuun liittyvän asemansa vuoksi, pois lukien sellainen tieto, joka on jo julkistettu tai yleisesti tiedossa, helposti saatavilla tai tuotu esille kyseistä kilpailua koskeittavien sääntöjen mukaisesti.

(IOC & Interpol 2016)

Sisäpiiritietoa voi olla esimerkiksi:

- Julkistamattomat kokoonpanotiedot
- Urheilijoiden terveydentilat
- Kilpailutaktiikat

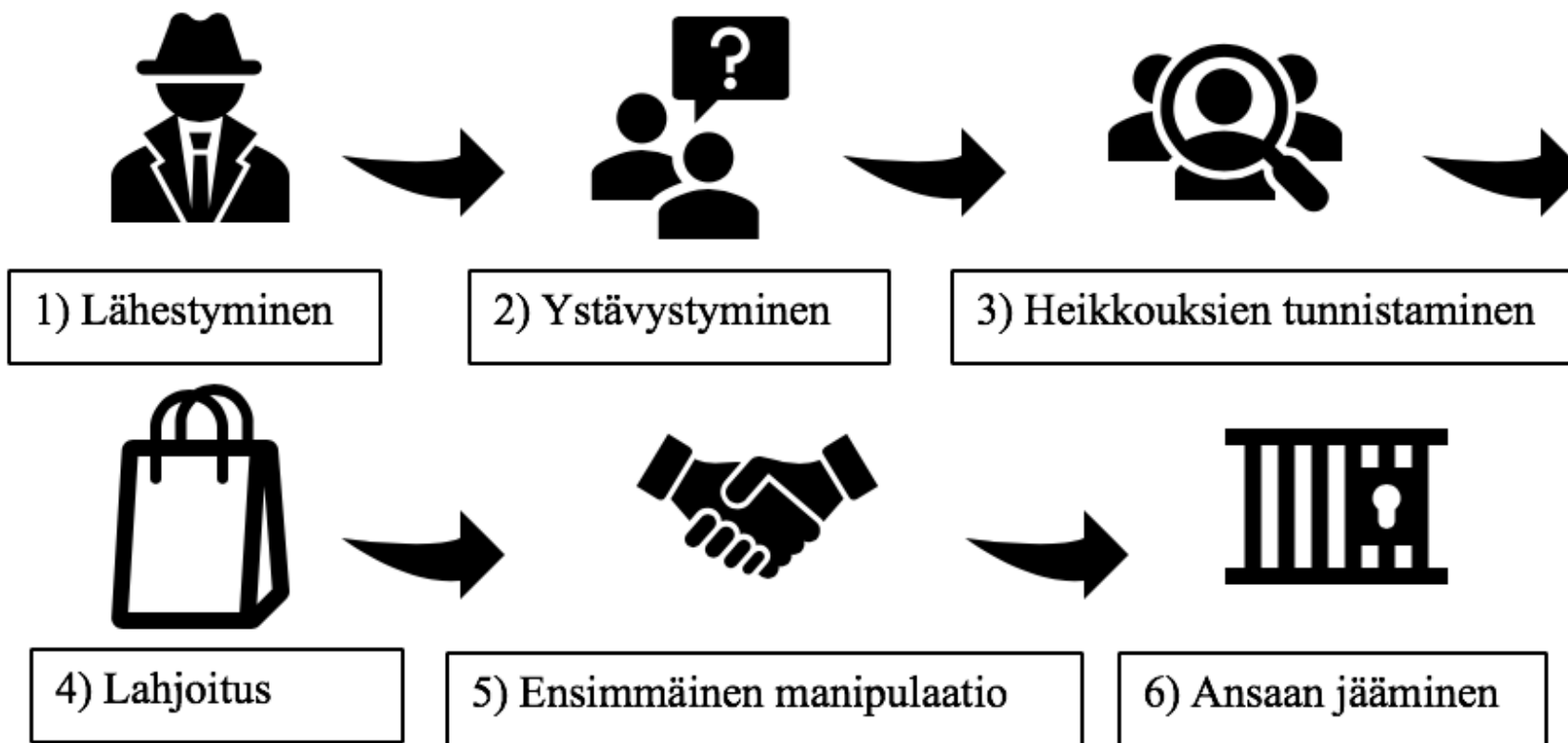

Manipuloijat

Manipuloijien lähestymistavat voidaan jakaa karkeasti arvioiden kahteen eri tyyliin:

- Korkean korruptiotason maissa suositaan ”**pikavoittoihin**” tähtäävää strategiaa
- Matalan korruption paikoissa muodostetaan **pidempiaikaisia suhteita** kohteiden kanssa

Näin manipuloijat houkuttelevat kohteitaan – urheilijan grooming

Mitkä tekijät altistavat kilpailumanipulaatiolle?

Riskitekijät

Altistavia tekijöitä

- Yksilöurheilu vs. joukkueurheilu
- Vahvat auktoriteetit – manipuloinnin kulttuuri
- Merkityksettömät kilpailutapahtumat
- Kilpailusääntöjen puutteellisuus
- Alemmat sarjatasot
- Taloudelliset tekijät (esim. seurojen talousvaikeudet, myöhästyneet palkanmaksut)
- Yksilön haavoittuvaisuus (esim. uhkapeliongelma)
- Kuulumattomuuden tunne tai sitoutumisen puute yhteisöön
- Heikko tietoisuus ilmiöstä

*Ahneus ja pelko ovat yleisimmät taustalla vaikuttavat motivaatiotekijät.
Keskeisin kilpailumanipulaatioon liittyvä tekijä on usein raha.*

Motivointikeinot

Positiiviset

- Lahjukset, esimerkiksi:
 - rahapalkkiot
 - rahakkaat sponsorisopimukset
 - lahjat ja palvelut
 - lupaus siirrosta menestyneempään joukkueeseen

Negatiiviset

- Painostus ja uhkaus
- Retoriset ja psykologiset taivuttelukeinot

Kilpailumanipulaation torjunta

Jos tiedät vastustajan ottaneen vastaan lahjuksia, miten toimisit?

Entä jos oma joukkuekaverisi olisi ottanut vastaan lahjuksia?

Kilpailumanipulaation torjunnan ABC

- A) Säännöt ja lainsäädäntö
- B) Tietoisuuden kasvattaminen ja valmiuksien parantaminen
- C) Valvonta, tiedustelu ja tutkinta

A) Säännöt ja lainsäädäntö

- Kansainvälisten lajiliittojen eettiset ohjeistukset
- Lajiliittojen kilpailusäännöt
- Toimivat lisenssijärjestelmät
- Kansainvälinen lainsäädäntö ja sopimukset (etenkin urheilukilpailujen manipuloinnista tehty yleissopimus)
- Suomessa tietyt rikoslain kohdat

B) Tietoisuuden kasvattaminen ja valmiuksien parantaminen

- Koulutustoiminnan lisääminen
 - kohdistaminen etenkin nuoriin
- Eettisesti kestävän ilmapiirin vahvistaminen / Asenteisiin vaikuttaminen
- Tutkimustoiminnan kehittäminen
- Selvitykset, käsikirjat ja muut ohjeistukset
- Riskien tunnistaminen ja niihin reagoiminen (riskianalyysi)

C) Valvonta, tiedustelu ja tutkinta

- Veikkaus ja GLMS seuraavat mm. vedonlyöntiä ja kerroinkäyttäytymistä
- Vihjepalvelut
 - SUEKin ILMO-palvelu
 - Jalkapallon pelaajayhdistyksen Red Button -mobiilisovellus
 - Kansainväliset raportointikanavat
- Tiedon kerääminen avoimista lähteistä
- Poliisiviranomaisten toimet

Kilpailumanipulaation toimijat ja lainsäädäntö

Kilpailumanipulaation toimijat

Keskeiset toimijat kilpailumanipulaation torjumisessa ovat

- urheiluliike
- vedonlyöntiyhtiöt
- poliisi- ja oikeusviranomaiset

SUEK torjuu kilpailumanipulaatiota yhteistyössä

- Veikkauksen
- Eri urheilutoimijoiden ja viranomaisten kanssa

SUEK toimii Suomessa kansallisen yhteistoimintaryhmän puheenjohtajana ja sihteeristönä (national platform) ja tutkii manipulointiin liittyviä rikkomuksia yhdessä lajiliittojen kanssa.

Kansallinen yhteistoimintaryhmä Suomessa

Viranomaiset	Urheilu	Vedonlyöntiyhtiö
• Opetus- ja kulttuuriministeriö • Poliisihallitus • Keskusrikospoliisi • Helsingin syyttäjänvirasto	• Suomen Olympiakomitea • Jalkapallon Pelaajayhdistys • Suomen Palloliitto • Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry	• Veikkaus
Yhteistoimintaryhmän asettaminen – Opetus- ja kulttuuriministeriö		
Sihteeristö – Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry		

Kansallinen yhteistoimintaryhmä

Urheilukilpailujen manipuloinnista tehdyn yleissopimuksen (artikla 13) mukaan kansallisten yhteistoimintaryhmien tulee mm.:

- Toimia tietokeskuksena, kerätä ja jakaa tietoa
- Koordinoida kilpailumanipulaation vastaista kamppailua
- Saada, keskittää ja analysoida tietoa epäsäännöllisestä ja epäilyttävästä vedonlyönnistä
- Tehdä yhteistyötä järjestöjen, viranomaisten ja muiden valtioiden kansallisten yhteyspisteiden kanssa

Kansalliset yhteistoimintaryhmät muodostavat keskenään epävirallisen verkoston (group of Copenhagen).

Urheilukilpailujen manipuloinnin yleissopimus

- Euroopan neuvosto laati ensimmäisen yleissopimuksen vuonna 2014 Sveitsin Macolinissa
- Sopimuksen tarkoitus ja tavoite:
”estää urheilukilpailujen manipulointi urheilun rehellisyyden ja urheilun etiikan suojelemiseksi urheilun itsemääräämisoikeuden periaatteen mukaisesti”
- Suomi ei ole vielä ratifioinut sopimusta

Kilpailumanipulaatioon liittyvä lainsäädäntö

- Suomessa ei ole varsinaista kilpailumanipulaatiota koskevaa lainsäädäntöä
- Sovellettu lähinnä elinkeinotoiminnan lahjomissäännöksiä
- Kilpailumanipulaatiot voivat täyttää seuraavien rikoslain kohtien tunnusmerkistöt:
 - Petos
 - Rahanpesu
 - Lahjuksen antaminen elinkeinotoiminnassa
 - Lahjuksen ottaminen elinkeinotoiminnassa

Lainsäädäntöön liittyvät haasteet

- Lahjusrikoksia koskevaa lainsäädäntöä ei ole alun perin laadittu kilpailumanipulaatiotilanteita varten.
- Tutkinnassa ja tuomioissa on voitu käyttää lähinnä vain ”lahjuksen ottamista tai antamista elinkeinotoiminnassa” eikä esim. petosta, koska erehdyttämisen kohde (rahapeliyhtiö) on yleensä tuntematon.
- Elinkeinoiminnan lahjomissäännökset eivät puolestaan sovellu vedonlyöntikohteina oleviin alasarjojen otteluihin, sillä nämä luetaan lainsäädännössä elinkeinotoiminnan ulkopuoliseksi toiminnaksi.
- **Ratkaisuna uusi rikosnimike ”urheilupetos”?**

Korruptio ja urheilun vedonlyöntimarkkinat

Korruptio urheilussa

- Korruptio = vastuullisen aseman väärinkäyttöä oman edun tavoittelemiseksi
- Urheilun kautta virtaa vuosittain satoja miljardeja euroja → rahavirrat tuovat mukanaan erilaisia lieveilmiöitä, kuten korruptiota
- **Kilpailumanipulaatio on yksi urheilukorruption muodoista**

Urheilun kansainväliset vedonlyöntimarkkinat

- Urheiluvedonlyönti on kasvanut merkittäväksi taloudelliseksi toiminnaksi
- Mahdollisuus lyödä vetoa vuorokauden jokaisena hetkenä kaikenlaisista kilpailu- ja lajimuodoista kaikissa maissa
- Urheilun vedonlyöntimarkkinat ovat globalisoituneet johtuen:
 - Vedonlyöntimarkkinoiden yhtenäistymisestä
 - Vedonlyöntikohteiden ja mahdollisuuksien lisääntymisestä
 - Urheilulähetysten kansainvälistymisestä
- Internetissä tapahtuva urheiluvedonlyönti on yksi voimakkaimmin kasvavista globaaleista vedonlyönnin muodoista
 - Verkossa tapahtuva uhkapelaaminen on kaksinkertaistunut vuosien 2009–2016 välisenä aikana (Statistan tilastot)
- Etenkin reaaliajassa tapahtuva liveveto on kasvattanut suosiotaan

Järjestäytynyt rikollisuus

- Vedonlyöntimarkkinoiden kasvaminen on alkanut houkutella entistä enemmän puoleensa myös rikollisjärjestöjä.
- Säädellyn ja laillisen urheiluvedonlyönnin ohella myös alan laittomat markkinat ovat kasvaneet.
- Suurin osa laittomasta vedonlyönnistä tapahtuu Etelä- ja Itä-Aasian maissa.

- Kansainväliset rikollisryhmittymät ovat löytäneet heikkouksia ja vikoja oikeusjärjestelmistä, lainsäädännöistä ja vapaan liikkuvuuden lisääntymisestä.
- Kilpailumanipulaatiot ovat erityisen kiinnostava kohde kansainvälisille rikollisryhmille **korkeiden tuottojen ja lyhyiden tuomioiden vuoksi.**
- Internetissä tapahtuvaa vedonlyöntirikollisuutta on hankala jäljittää ja aiheeseen liittyvä lainsäädäntö on monin paikoin puutteellista.

Toimintaohjeita lajiliitoille ja muille järjestötoimijoille

Kilpailumanipulaation ennaltaehkäisy ja toimenpiteet

Toimintaohjeet

1. Ajantasaiset ja riittävät kilpailu- ja kurinpitosäännöt
2. Monikanavaiset ja turvatut ilmoitusväylät
3. Sisäiset toimintaohjeet kilpailumanipulaatiotapauksissa
4. SUEKin toteuttama kilpailumanipulaation uhka-arvio

1. Ajantasaiset ja riittävät kilpailu- ja kurinpitosäännöt

- Riittävän kattavat ja ajantasaiset kilpailu- ja kurinpitosäännöt ovat keskeinen osa kilpailumanipulaation torjuntaa
- Kilpailumanipulaation kannalta kilpailu- ja/tai kurinpitosäännöissä olisi hyvä olla kirjattuna etenkin seuraavat sääntökohdat:
 - Kilpailujen/otteluiden manipulointi
 - Vedonlyönti
 - Sisäpiiritiedon hyödyntäminen
 - Tiedonantovelvollisuus

2. Monikanavaiset ja turvatut ilmoituskanavat

Yksi keskeinen keino kilpailumanipulaation ehkäisyssä on tiedonannot ja vihjepalvelut.

- Liitoissa on hyvä olla nimettynä yhteyshenkilö, johon otetaan yhteyttä tiedonantotapauksissa
- Myös anonyymit ja turvatut vihjepalvelut ovat olennaisia kilpailumanipulaatioon liittyvissä tiedonannoissa

3. Sisäiset toimintaohjeet kilpailumanipulaatiotapauksissa

Liittojen ja muiden toimijoiden on suositeltavaa laatia omat sisäiset toimintaohjeet kilpailumanipulaatiotapauksia varten

Esimerkki toimintaprotokollasta

1. Tieto tapauksesta tulee lajiliiton tietoon
2. Tapauksen alustava käsittely liiton sisällä ja päätökset jatkotoimista (tarvittaessa voidaan pyytää vastineet osallisilta tai konsultoida jo tässä vaiheessa SUEKia)
3. Ilmoitetaan tapauksesta SUEKille tai poliisiviranomaisille
4. Jos tapaus koskettaa liiton ja Veikkauksen välisiä sopimuksia, on Veikkaukseen otettava yhteyttä (näissä tapauksissa liitto, SUEK ja Veikkaus kokoontuvat yleensä yhteen)
5. Poliisi päättää mahdollisista rikostutkinnallisista toimenpiteistä ja lajin kurinpito kilpailullisista seuraamuksista

4. SUEKin toteuttama kilpailumanipulaation uhka-arvio

Urheilukilpailujen manipulointia koskevassa yleissopimuksessa edellytetään, että sopimusosapuolet toteuttavat kilpailumanipulaatiota koskevan kansallisen riskianalyysin.

SUEK toteuttaa riskianalyysin seuraavalla tavalla:

- Yhteys lajin ja SUEKin välille
- Riskien kartoittaminen kyselyn avulla
- Haastattelu ja kyselyn läpikäyminen
- Valmiin analyysin toimittaminen lajiliitolle

4. SUEKin toteuttama kilpailumanipulaation uhka-arvio

Urheilukilpailujen manipulointia koskevassa yleissopimuksessa edellytetään, että sopimusosapuolet toteuttavat kilpailumanipulaatiota koskevan kansallisen riskianalyysin.

SUEK toteuttaa riskianalyysin seuraavalla tavalla:

- Yhteys lajin ja SUEKin välille
- Riskien kartoittaminen kyselyn avulla
- Haastattelu ja kyselyn läpikäyminen
- Valmiin analyysin toimittaminen lajiliitolle

Mitä minä voin urheilijana tehdä?

"Urheilu on aina ollut tärkeä osa elämääni. Urheillessa muut asiat unohtuvat, ja sitä tuntee olevansa läsnä tavalla, jota ei ole helppoa löytää muualta. Se tulee siitä että urheilu on puhdasta, siinä kilpaillaan sovituilla pelisäännöillä keskinäisestä paremmuudesta. Peli tai kisa pitää voittaa urheilukentällä eikä sopimalla asiasta kentän ulkopuolella. Urheilussa altavastaaja voi yllättäen voittaa ja menestyä, koska urheilussa kaikki on mahdollista. Mutta jos tuloksesta sovitaan etukäteen, suuri osa urheilun kauneudesta katoaa. Tunnista, vastusta ja ilmoita on hyvä muistisääntö mitä tulee vilppiin. Jos sinulle ehdotetaan vilppiä tai huomaat vilppiä, ilmoita siitä. Pidetään yhdessä rakas urheilu puhtaana, koska silloin se on myös kauneimmillaan."

Rasmus Schüller, jalkapalloilija

Kuva: Juha Tamminen/SPL

Sinut voidaan sulkea pois urheilusta tai sinulle voi tulla oikeudellisia seuraamuksia, joten

1. Tunne sinua koskevat säännöt
2. Älä koskaan lyö vetoa omasta tai oman sarjasi pelistä tai kilpailusta. Älä myöskään pyydä muita pelaamaan puolestasi.
3. Tee aina parhaasi
4. Älä koskaan paljasta sisäpiirin tietoa joukkueestasi tai itsestäsi
5. Ilmoita kaikesta epäilyttävästä

Jos sinulle ehdotetaan kilpailumanipulaatiota tai kuulet muiden rikkomuksista:

1. **Tunnista** tai **havaitse** tapahtunut kilpailumanipulaatioyritys. **Kieltäydy** kohteliaasti, mutta päättäväisesti.
2. **Kerro** ehdotuksesta tai mahdollisesta rikkomuksesta lajiliitollesi, pelaajayhdistyksellesi, SUEKille tai halutessasi suoraan poliisille.
3. **Säilytä** kaikki saamasi tiedot, kuten esimerkiksi sinulle lähetetyt tekstiviestit tai sähköpostit. Voit säilyttää tiedot esimerkiksi kuvakaappausten avulla.

Ilmoita kilpailumanipulaatiosta

- Ilmoitus käy helposti netissä
- Ilmoituksen voi tehdä nimettömänä tai omalla nimellä
- Käsitellään luottamuksellisesti

**Urheilun ja urheilijoiden suojele
on jokaisen toimijan velvollisuus**

Kiitos